

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Однією з основних складових ефективного функціонування бюджетних установ виступають виробничі запаси. Адже при відсутності необхідної кількості та якості матеріалів, сировини, палива та інших виробничих запасів процес виробництва, надання послуг в установах стає неможливим. Тому вирішення проблем обліку виробничих запасів завжди набуває особливої актуальності.

На даний час держава не має змоги в достатній мірі забезпечити бюджетні установи коштами. Тому саме через дефіцит фінансового забезпечення придбання виробничих запасів виникає необхідність пошуку різних способів з оптимізації використання цих цінностей.

Головними завданнями обліку виробничих запасів є: правильне та своєчасне документальне оформлення надходження, вибуття та інших операцій з руху запасів; контроль за надходженням та використанням виробничих запасів; контроль за правильністю зберігання виробничих запасів; одержання точних відомостей про залишки запасів, що знаходяться на складах.

Для установ доцільно звернути увагу на те, що потрібно доопрацьовувати та удосконалювати діючі форми документації з оперативного обліку виробничих запасів, а саме їх рух у процесі виробництва. Тому бюджетним установам доцільно ввести нові форми первинної документації, що мають забезпечити своєчасність надходження та вибуття виробничих запасів, і застосування яких дасть змогу підвищити рівень обліку і контролю їх використання [1, с. 146].

Головною передумовою успішного здійснення виробничого процесу чи надання послуг є раціональне використання виробничих запасів.

Для забезпечення бюджетної установи виробничими запасами необхідно стежити за тим, щоб виробничі запаси поступали вчасно до установи, щоб виконувались договори поставок. Якщо ж договори поставок виробничих запасів не виконуються вчасно, потрібно здійснювати пошук нових постачальників, адже від вчасних поставок залежить діяльність установи, тобто її ритмічність і безперервність.

Також необхідно приділяти значну увагу ціні виробничих запасів, адже якщо вона завищена збільшується собівартість виготовленої продукції, що негативно впливає на фінансовий стан установи.

Потрібно слідкувати щоб прибуткування запасів проводилось відповідно до вимог чинного законодавства, тобто щоб зараховувались на баланс установи за первісною вартістю. Первісна вартість запасів включає витрати на придбання, обмін, витрати на переробку та інші витрати, що виникли під час доставки запасів до місця зберігання (використання), і доведення їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях [2].

Щодо обліку виробничих запасів в бюджетній установі потрібно стежити за забезпеченням збереження виробничих запасів, правильного приймання, зберігання та їх відпуску. Велике значення має наявність в установі достатній кількості складських приміщень, оснащених ваговими та вимірвальними приладами, тарою та іншими пристосуваннями. Також потрібно ретельно перевіряти матеріальні звіти використання виробничих запасів.

Для одержання точних відомостей про залишки запасів, що знаходяться на складах чи на зберіганні матеріально-відповідальних осіб, необхідно проводити перевірки, тобто ревізії виробничих запасів в установах. Оскільки перевірка стану і кількості виробничих запасів є важливою інформацією для діяльності бюджетної установи.

Для таких перевірок буде доречно створити та організувати відділ внутрішнього контролю, який під час своєї діяльності буде мати змогу провести ефективний внутрішній контроль за формуванням та використанням виробничих запасів.

Отже, виробничі запаси є вагомою складовою, що має надзвичайне значення при здійсненні функціонування бюджетними установами. Саме тому потрібно приділяти значне вирішення проблем організації обліку, аналізу та контролю виробничих запасів з ціллю забезпечення ефективності їх вживання та збереження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабіч В.В. Фінансовий облік (облік активів): навч. посіб. / В.В. Бабіч, С.В. Сагова. – К.: КНЕУ, 2006. – 282 с.
2. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси» : наказ МФУ від 12.10.2010 р. № 1202. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
3. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.0.2010 р. № 2456-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http:// zakon.rada.gov.ua>
4. Гуцайлюк Л.О. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: первинні документи і облікові реєстри: навч. посіб / Л.О. Гуцайлюк, В.В. Сопко, Ю.М. Іванченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 160 с.
5. Лучко М.Р. Контроль у державному секторі економіки / М.Р. Лучко, Н.М. Хорунжак, Н.Я. Зорій. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 287 с.